

رقابت کشورهای عربی بر سر مواد معدنی حیاتی

امارات متحده عربی تلاش‌های خود را برای کسب سهم در بخش مواد معدنی حیاتی تشدید کرده است. دبی به عنوان یک مرکز تجاری عمده برای مواد معدنی کمیاب عمل می‌کند و شرکت دولتی بنادر دبی ورلد (DP World) امتیاز بهره‌برداری از بنادری حیاتی در جمهوری دموکراتیک کنگو و تانزانیا را برای صادرات مس به دست آورده است.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی معدن پیشرو؛ کشورهای حوزه خلیج فارس، با درک تحولات عظیم در اقتصاد جهانی و گذار به انرژی پاک، سرمایه‌گذاری‌های عظیمی را در مواد معدنی حیاتی آغاز کرده‌اند تا جایگاه استراتژیک خود را در دوران پس از نفت تضمین کنند. این مواد که به «نفت جدید» معروف شده‌اند، ستون فقرات فناوری‌های آینده از جمله خودروهای برقی و انرژی‌های تجدیدپذیر را تشکیل می‌دهند.

جمال اللوغانی، دبیرکل سازمان کشورهای عربی صادرکننده نفت (OPEC)، تأکید می‌کند که تقاضای جهانی برای مواد معدنی حیاتی مانند لیتیوم، کبالت، و مس تا سال ۲۰۵۰ به شدت افزایش خواهد یافت. این مواد در ساخت باتری‌ها، توربین‌های بادی و پنل‌های خورشیدی کاربرد حیاتی دارند. او هشدار می‌دهد که سرمایه‌گذاری‌های کنونی جهانی با این تقاضای فزاینده همخوانی ندارد و شکاف سرمایه‌گذاری قابل توجهی در این بخش وجود دارد.

عربستان سعودی

به نظر می‌رسد عربستان سعودی در این رقابت منطقه‌ای پیشتاز است. این کشور به دنبال تبدیل شدن به یک قدرت صنعتی و ایجاد یک مرکز صنعتی یکپارچه است. برای تحقق این چشم‌انداز، ریاض بر توسعه معادن داخلی و همچنین سرمایه‌گذاری گسترده در خارج از کشور، به ویژه در قاره آفریقا تمرکز کرده است.

عربستان تفاهم‌نامه‌های معدنی با کشورهایی چون جمهوری دموکراتیک کنگو، مصر، روسیه، ایالات متحده و مراکش امضا کرده است. گزارش‌ها حاکی از مذاکرات با واشنگتن برای خرید سهام معدنی در کشورهای آفریقایی و همچنین بررسی سرمایه‌گذاری در برزیل و آرژانتین (به دلیل ذخایر لیتیوم) است.

آفریقا، با داشتن نزدیک به ۳۰ درصد از ذخایر معدنی جهان، از جمله ۴۰ درصد طلای جهان و بزرگترین ذخایر کبالت، پلاتین و اورانیوم، هدف اصلی سرمایه‌گذاری‌های عربستان است. برگزاری کنفرانس بین‌المللی معدن در ریاض و امضای توافق‌نامه با جمهوری دموکراتیک کنگو برای اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، نشان‌دهنده عزم ریاض در این زمینه است.

امارات متحده عربی

امارات متحده عربی تلاش‌های خود را برای کسب سهم در بخش مواد معدنی حیاتی تشدید کرده است. دبی به عنوان یک مرکز تجاری عمده برای مواد معدنی کمیاب عمل می‌کند و شرکت دولتی بنادر دبی ورلد (DP World) امتیاز بهره‌برداری از بنادری حیاتی در جمهوری دموکراتیک کنگو و تانزانیا را برای صادرات مس به دست آورده است. امارات همچنین توافق‌نامه‌های سرمایه‌گذاری با استرالیا و زامبیا در این بخش امضا کرده است.

قطر

قطر نیز با وجود اتکای شدید به گاز، گام‌های اولیه خود را در بخش مواد معدنی برداشته است. این کشور قراردادهایی با نیجریه امضا کرده و در شرکت سوئیزی گلنکور سرمایه‌گذاری کرده است. سازمان سرمایه‌گذاری قطر (QIA) نیز سرمایه‌گذاری اولیه ۱۸۰ میلیون دلاری در شرکت Techmet را اعلام کرده که متخصص در استخراج، فرآوری و بازیافت فلزات حیاتی است.

نفت جدید؟

احمد ابوقمر، تحلیلگر اقتصادی، معتقد است که این هجوم کشورهای خلیج فارس به سمت مواد معدنی حیاتی، نشان‌دهنده درکی عمیق از تحولات آینده اقتصاد جهانی است. او می‌گوید که مواد معدنی کمیاب و حیاتی مانند لیتیوم، کبالت و عناصر خاکی کمیاب، نفت جدید خواهند بود و برای تقریباً همه چیز، از خودروهای برقی تا صنایع دفاعی، ضروری هستند.

ابوقمر تأکید می‌کند که داشتن سهمی از این بازار تنها به بازده مالی مربوط نمی‌شود، بلکه به حاکمیت اقتصادی و سیاسی در نظم نوین جهانی نیز ارتباط دارد. او توضیح می‌دهد که گرچه معادن در کوتاه‌مدت جایگزین کاملی برای نفت نخواهد بود، اما بخشی از یک استراتژی تنوع‌بخشی عمیق‌تر است که کشورهای خلیج فارس را به سمت صنایع تولیدی و فناوری با ارزش افزوده بالا سوق می‌دهد تا در اقتصاد پساکربن، فعال و تأثیرگذار باقی بمانند.